

1986. évi II. törvény

a sajtóról

A Magyar Köztársaság Alkotmánya biztosítja a sajtószabadságot. Mindenkinek joga van a sajtó útján közölni nézeteit, alkotásait, amennyiben azok nem sértik a Magyar Köztársaság alkotmányos rendjét.

Az Országgyűlés - ezen alapvető jogosultság maradéktalan érvényesülésének elősegítése érdekében - a következő törvényt alkotja:

I. fejezet

Alapvető rendelkezések

A törvény hatálya

1. § (1) E törvényt kell alkalmazni a Magyar Köztársaság területén folytatott sajtótevékenységre, valamint a magyar állampolgárok és a magyar szervezetek által külföldön folytatott sajtótevékenységre.

(2) A más államoknak a Magyar Köztársaságban levő vagy oda akkreditált diplomáciai képviselete, konzuli képviselete, valamint diplomáciai képviselet irányításával működő intézmények, továbbá a nemzetközi szervezetek Magyarországon folytatott sajtótevékenységére nemzetközi szerződés vagy viszonyosság az irányadó. A viszonyosság kérdésében a külpolitikáért felelős miniszter nyilatkozatát kell alapul venni.

A sajtó feladata

2. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van arra, hogy tájékoztatást kapjon szűkebb környezetét, hazáját, a világot érintő kérdésekben. A sajtó feladata - a hírközlés más eszközeivel összhangban - a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásról való gondoskodás.

(2)

(3) A sajtó segítse elő a társadalmi jelenségek közötti összefüggések megértését.

3. § (1) A sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcst, valamint nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.

(2)

Felvilágosítási kötelezettség

4. § (1) A hiteles, pontos és gyors tájékoztatást az állami szervek, a társadalmi szervezetek és az egyesületek a saját kezdeményezéseikkel, továbbá a szükséges felvilágosításoknak és adatoknak a sajtó rendelkezésére bocsátásával kötelesek elősegíteni. Meg kell tagadni a felvilágosítást, ha az a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmakba ütközik, illetőleg ha az állami, szolgálati, üzemi (üzleti) vagy magántitkot sért, és a titoktartási kötelezettség alól az arra jogosult szerv vagy személy nem adott felmentést.

(2) A sajtó részére felvilágosítást adó személy a valóságnak megfelelő felvilágosítást köteles adni.

(3) A felvilágosítást adó személyt a közérdekű bejelentést, illetőleg javaslatot tevő védelmére vonatkozó jogszabályokban meghatározott védelem illeti meg.

5. § A sajtó - az érdekeltek hozzájárulása nélkül is - tájékoztatást adhat az állami szervek, a gazdálkodó szervezetek, a társadalmi szervezetek és az egyesületek, valamint ezek bizottságai nyilvános üléséről, továbbá a bíróságok nyilvános tárgyalásairól.

Válaszadási kötelezettség

6. §

II. fejezet

A sajtó szervezete és az újságíró

Az időszaki lap alapítója

7. § (1) Időszaki lapot természetes személy, jogi személy, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező társasága alapíthat.

(2) Az időszaki lap alapítója:

- a) meghatározza a lap célját, jellegét, valamint irányvonalát és azt ellenőrzi,
- b) gondoskodik a lap működésének feltételeiről,
- c) dönt a szerkesztőség vezetőjének személyéről [18. § (2) bekezdés a) pontja],
- d) vagyoni felelősséggel tartozik a lap működéséért.

Az időszaki lap kiadója

8. § (1) Időszaki lapot a lap alapítója, továbbá lapkiadói tevékenységre jogosult szervezet adhat ki.

(2) Ha az időszaki lapot kiadói tevékenységre jogosult szervezet adja ki, a kiadáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket - a lap alapítójának megbízása szerint - a kiadó biztosítja.

(3) A kiadó a szerkesztőség vezetője tekintetében - az alkalmazás, a munkaviszony-megszüntetés és a fegyelmi felelősségre vonás kivételével - gyakorolja a munkáltatói jogokat. Jogszabály a munkáltatói jogok gyakorlása tekintetében további kivételt tehet.

A Magyar Rádió és a Magyar Televízió

9. §

A Magyar Távíráti Iroda

10. § A Magyar Távíráti Iroda mint országos hír-, sajtó- és fotóügynökség ellátja a belföldi hírszolgálat feladatait, és részt vesz a külföldre irányuló tájékoztatásban.

Az újságíró

11. § (1) A sajtónál hivatásszerűen tájékoztatási tevékenységet végző személy (a továbbiakban: újságíró) hivatása gyakorlása során:

- a) bármely szervezettől vagy magánszemélytől jogosult felvilágosítást kérni;
- b) a felvilágosítást adó személy nevét jogosult - annak kérelmére köteles - titokban tartani; bűncselekményre vonatkozó felvilágosítás esetén a büntető jogszabályok rendelkezései az irányadók;
- c) a kapott felvilágosítást, valamint megállapításait kellő körültekintéssel, ellenőrzéssel és a valóságnak megfelelően köteles közzétételre előkészíteni, a tényeket, eseményeket, a maguk teljességében köteles ismertetni;
- d) köteles a nyilvános közlésre készített nyilatkozatot a nyilatkozatot adó személynek - kérelmére - bemutatni; azt nem közzéteheti, ha ehhez a nyilatkozatot adó személy azért nem járul hozzá, mert nyilatkozatát az újságíró megváltoztatta;
- e) köteles megtagadni az olyan közlés tartalmi kialakításában való közreműködést, amely ellentétben áll e törvény rendelkezéseivel.

(2) Ha a sajtó a nyilatkozathoz [11. § (1) bekezdés d) pont] vagy a válaszhoz [6. § (2) bekezdés] megjegyzést fűz, köteles az érdekelt erre vonatkozó észrevételét közölni.

(3) Ha a szerkesztő az újságíró által nyilvános közlésre átadott anyag tartalmát lényegesen megváltoztatja, az újságíró hozzájárulása szükséges a neve alatt történő közléshez. A nyilatkozatot adó személynek az (1) bekezdés d) pontjában előírt hozzájárulását ilyen esetben ismételtelen be kell szerezni.

(4) Az újságíró hivatása gyakorlása során a közérdekű bejelentést, illetőleg javaslatot tevő védelmére vonatkozó jogszabályokban meghatározott védelem illeti meg.

III. fejezet

Sajtóigazgatási szabályok

A nyilvántartásba vétel

12. § (1) Mindenkinek jogában áll sajtóterméket előállítani és nyilvánosan közölni. Ezt a jogot törvény a feltétlenül szükséges és arányos mértékben - más alapvető alkotmányos jog érvényesülése érdekében - korlátozhatja.

(2) Időszaki lap előállítása és nyilvános közlése bejelentési kötelezettség alá esik. A bejelentés alapján az időszaki lapot nyilvántartásba veszik. A nyilvántartásba vétel előtt az időszaki lap nem terjeszthető.

(3) A Magyar Honvédséget irányító és vezető miniszter, valamint a rendvédelmi és rendészeti szerveket felügyelő miniszter a felsorolt szervek által belső használatra kiadott oktatási, kiképzési vagy nevelési célokat szolgáló sajtótermékre a nyilvántartásba vétel jogát gyakorolja.

13. §

14. § (1) Az engedélyt, illetve a nyilvántartásba vételt meg kell tagadni, ha a sajtótermék tartalma a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmakba ütközik, külsőleg hivatalos lap (a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 57-60. §-a) látszatát kelti, illetve címével, grafikai megjelenésével, külalakjával vagy egyéb jellemzőjével már bejegyzett laphoz hasonló módon jelenik meg, és ez a fogyasztók megtévesztésére alkalmas.

(2)

15. § (1) A időszaki lapot törölni kell a nyilvántartásból, ha a nyilvántartásba vétel megtagadásának lenne helye.

(2) A bíróság - kérelemre - felülvizsgálja a sajtótermék előállítása és nyilvános közlése iránti kérelmet, illetőleg a nyilvántartásba vételt elutasító, továbbá a nyilvántartásból való törlést elrendelő határozatot.

(3)

A szerkesztésre és a kiadásra vonatkozó adatok

16. § (1) Ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik, a sajtóterméken fel kell tüntetni a szerkesztésre és a kiadásra vonatkozó legfontosabb adatokat (impresszum).

(2) A jogszabályban meghatározott sajtótermékből tudományos és igazgatási célokra ingyenes kötelezpéldányt kell a jogszabályban megjelölt szervek rendelkezésére bocsátani. A kötelezpéldány az arra jogosult szerv tulajdonában marad.

(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a köteles- és tiszteletpéldányok rendelkezésre bocsátását rendeletben szabályozza.

A nyilvános közlés tilalma

17. § (1) Nem szabad nyilvánosan közölni azt a sajtóterméket,

a) amelynek elkobzását a bíróság vagy a szabálysértési hatóság elrendelte,

b) amelyet a büntető ügyben eljáró vagy a szabálysértési hatóság lefoglalt addig, amíg a lefoglalást meg nem szüntetik,

c) amelynek nyilvános közlését az ügyész felfüggesztette vagy a bíróság megtiltotta [15. § (3) bekezdés],

d) amelyről a szerkesztésre és a kiadásra vonatkozó legfontosabb adatok (16. §) hiányoznak.

(2)

IV. fejezet

Vegyes és záró rendelkezések

A felelős személyek

18. § (1) A sajtótermék előállítása és nyilvános közlése tárgyában kiadott engedélyben foglaltak, továbbá - az engedélyezés alá nem eső sajtótermék esetében is - az e törvény rendelkezéseinek megtartásáért a sokszorosító, a kiadó és a nyilvános közlést végző, illetőleg az ilyen szerv vezetője, valamint a szerkesztő az őt terhelő kötelezettségek tekintetében tartozik felelősséggel.

(2) A sajtó feladatainak a teljesítéséért

a) az időszaki lapnál a szerkesztőség vezetője,

b) a sajtó más szervénél a szerv vezetője, illetőleg - vele együtt - az általa az egyes szervezeti egységek irányításával megbízott személy (főosztályvezető, önálló főszerkesztő, szerkesztőségvezető stb.) a felelős.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak nem érintik a sajtónak felvilágosítást adó személy, valamint az újságíró (11. §) és más szerző felelősségét.

19. § (1) Aki e törvényben és a végrehajtására kiadott rendeletekben foglalt rendelkezéseket megszegi, a külön jogszabályban meghatározott büntetőjogi, szabálysértési, polgári jogi, fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik.

(2) A 4. § (1) bekezdésében, a 6. §-ban és a 11. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség teljesítését - a jogosult kérelmére - a bíróság is elrendelheti. A sajtó szervének perbeli jogképességére a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 343. § (3) bekezdését alkalmazni kell.

(3) Ha a sajtóban közölt tájékoztatás a személyhez fűződő jogot vagy a hiteles tájékoztatás követelményét sérti, külön jogszabály szerint helyreigazításnak is helye van.

(4)-(6)

(7) Ha a Magyar Távirati Irodát a bíróság jogerős határozattal helyreigazításra kötelezi, a sajtónak az eredeti közleményt átvevő más szervei is kötelesek a helyreigazítást közölni.

(8) A sajtó a tájékoztatás anyagát a nyilvános közléstől számított harminc napig - ha helyreigazítást kértek, az eljárás befejezéséig - köteles megőrizni.

Értelmező rendelkezések

20. § E törvény alkalmazásában:

a) sajtó: az időszaki lap, a rádiózásról és televíziózásról szóló törvény szerinti műsorszolgáltató és a hírügynökség;

b) sajtótermék: az időszaki lap egyes lapszámai, a rádió- és a televízióműsor, a könyv, a röplap és az egyéb szöveges kiadvány - ide nem értve a bankjegyet és az értékpapírt -, a zeneművet, grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány, a térkép, a nyilvános közlésre szánt műsoros filmszalag, videokazetta, videolemez, hangszalag és hanglemez, továbbá bármely más tájékoztatást vagy műsört tartalmazó, nyilvános közlésre szánt technikai eszköz;

c) sajtótevékenység: a sajtótermék előállításával, kiadásával és nyilvános közlésével kapcsolatos tevékenység;

d) nyilvános közlés: a sajtótermék árusítása, szétküldése, kézbesítése, üzletszerű kölcsönzése, ingyenes szétosztása, bemutatása nyilvánosság előtt, sugárzása vagy vezetékes továbbítása;

e) tájékoztatás: tényeknek, eseményeknek, hivatalos közleményeknek, beszédeknek, valamint az ezekre vonatkozó véleményeknek, elemzéseknek és értékeléseknek sajtótermék útján történő nyilvános közlése;

f) időszaki lap: az a napilap, folyóirat és egyéb lap, valamint ezek melléklete, amely egy naptári évben legalább egyszer megjelenik, azonos címmel és tárgykörrel kerül kiadásra, évfolyamszámmal, sorszámossal, keltezéssel van ellátva, és akár eredeti szerzői alkotásként, akár átvett fordításként az újságírói, az írói vagy a tudományos műfaj körébe tartozó írásművet (hírt, tudósítást, cikket, riportot, tanulmányt, verset, elbeszélést stb.), fényképet, grafikát, karikatúrát vagy rejtvényt közöl.

Hatálybalépés

21. § (1) Ez a törvény 1986. szeptember hó 1. napján lép hatályba; rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) Az 1986. szeptember hó 1. napját megelőzően kiadott engedélyek érvényességét a törvény nem érinti.

(3) E törvény végrehajtásáról - az a)-c) pontban foglaltak kivételével - a Kormány gondoskodik. Felhatalmazást kap

a) az igazságügyért felelős miniszter, hogy a bírósági ügyről, valamint - a rendészetért felelős miniszterrel együttesen és a legfőbb ügyéssel egyetértésben - a büntetőeljárás nyomozási szakaszáról szóló tájékoztatás részletes

szabályait - amelynek során e törvény 4. §-a (1) bekezdésének, 5. §-ának és 6. §-a (1) bekezdésének a rendelkezéseitől eltérhet;

b) a kultúráért felelős miniszter, hogy - az időszaki lap, valamint a helyi stúdió alapításának kivételével - a sajtótermékek engedélyezésére vonatkozó részletes szabályokat; valamint az impresszum feltüntetésére vonatkozó részletes szabályokat;

c) a Minisztertanács Hivatalának elnöke, hogy az időszaki lap szerkesztősége vezetőjének, a helyi stúdió működéséért és a szolgáltatott műsorért felelős személyeknek, valamint az újságíróknak az alkalmazási feltételeit, továbbá az időszaki lap, valamint a helyi stúdió alapításának a részletes szabályait megállapítsa.

22. § (1)

(2) Ahol büntető vagy szabálysértési jogszabály terjesztést említ, ezen a továbbiakban nyilvános közlést, ahol szabálysértési jogszabály a sajtótermék felelős szerkesztőjét említi, ezen a továbbiakban a szerkesztőség vezetőjét kell érteni.

(3) A 15. § (1) bekezdésében és a 19. § (2) bekezdésében meghatározott perek, valamint a nyilvános közlés megtiltása iránti bírósági eljárás a Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartoznak.

23. §